

805.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 3 czerwca 1950 r.

w sprawie akcji żniwnej i omłotowej.

Rada Ministrów stwierdza, że wiosenna akcja siewna bieżącego roku została w zasadzie pomyślnie zakończona.

na. Dzięki ogromnemu wkładowi pracy chłopów, robotników i pracowników PGR, POM, SOM oraz członków spółdzielni produkcyjnych, dzięki wielkiej pomocy ze strony Państwa w ziarnie siewnym, nawozach, maszynach i traktorach, kredytach i obsłudze agrotechnicznej, wreszcie dzięki poważnemu wysiłkowi mobilizacyjnemu ze strony organizacji społecznych i państwowej administracji rolnej — siewy wiosenne zostały przeprowadzone szybciej, lepiej i w sposób bardziej zorganizowany i planowy niż w latach ubiegłych. Według prowizorycznych danych siew pszenicy jarej został wykonany w 103,4% (w PGR — 118,4%), jęczmienia w 100,2% (w PGR — 107,1%), owsa w 102,1% (w PGR — 105,3%).

Dzięki rozszerzeniu obszaru mechanicznej uprawy i siewu rzędowego, racjonalniejszemu wykorzystaniu nawozów, oraz powiększeniu zasiewów ziarnem kwalifikowanym, oczekiwać należy obfitych zbiorów.

Dlatego cały wysiłek winien obecnie zostać skierowany na pełne przygotowanie wszystkich niezbędnych środków dla jak najsprawniejszego przeprowadzenia żniw. Pozwoli to zapobiec niedociągnięciom, jakie charakteryzowały przebieg żniw w latach ubiegłych, jak np. niedostateczne przygotowanie i wykorzystanie sprzętu żniwnego i omłotowego, nieprzygotowanie zawczasu urządzeń do zbioru wyległego zboża, niedostateczne wykorzystanie maszyn czyszczących, niepełna mobilizacja własnych rąk robotniczych oraz żywej siły pociągowej w PGR, słabe oddziaływanie aparatu państwowej administracji rolnej w zakresie propagowania szybkiego i sprawnego przeprowadzenia żniw na odcinku gospodarki chłopskiej, oraz wykonania podorywek i siewu poplonów.

Tegoroczna akcja żniwna powinna rozpocząć się w najkorzystniejszym dla zbioru momencie, powinna być przygotowana i przeprowadzona planowo, zapewniając szybki sprzęt zboża, który pozwoli uniknąć strat i dać możliwość zebrania wysokich plonów, a tym samym przyczyni się do zwiększenia dobrobytu mas pracujących miast i wsi.

W tym celu Rada Ministrów postanowiła:

I. Postanowienia wstępne.

1) Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz prezydów wojewódzkich, powiatowych i gminnych rad narodowych do przeprowadzenia przy współudziale Związku Samopomocy Chłopskiej, organizacji społecznych i politycznych w terminie do dnia 25 czerwca b. r. zebrań w każdej gromadzie, na których omówione zostaną sposoby szybkiego i należytego przeprowadzenia żniw, podorywek, zasiewu poplonów, omłotów, oraz przygotowanie ziarna do siewów jesiennych. Na zebraniach tych należy omówić organizację pomocy sąsiedzkiej przy żniwach, sprawę maksymalnego wykorzystania siły pociągowej i maszyn żniwnych, sprawę umów z SOM-ami i POM-ami na wykonanie prac żniwnych oraz sprawę zaopatrzenia spółdzielni gminnych w narzędzia i materiały niezbędne do przeprowadzenia żniw. Na zebraniach gromad, w których zostały zbiorowo zlikwidowane odłogi należy ustalić plan i sposób przeprowadzenia sprzętu i omłotów z gruntów zbiorowo zagospodarowanych.

2) Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do wydania w terminie do dnia 10 czerwca b. r. instrukcji dla aparatu rolnego prezydiów rad narodowych, dotyczącej spraw, wymienionych w pkt. 1), oraz do wydania i rozpowszechnienia w terminie do dnia 20-go czerwca b. r. plakatów i gazetek ściennych, dotyczących akcji żniwno-omłotowej ze szczególnym uwzględnieniem podorywek i siewu poplonów.

3) Zobowiązać prezydów wojewódzkich, powiatowych i gminnych rad narodowych do opracowania planu pomocy sąsiedzkiej w akcji żniwnej i omłotowej oraz przy przeprowadzeniu podorywek i siewu poplonów na terenie wszystkich gromad, w terminie do dnia 25 czerwca b. r.

4) Zobowiązać prezydów rad narodowych, a w szczególności ich aparat rolny, do przeprowadzenia przy współudziale Związku Samopomocy Chłopskiej i innych organizacji społecznych i politycznych w terminie do dnia 30 czerwca b. r. kontroli stanu gotowości sprzętu żniwnego i omłotowego PGR, POM, SOM i spółdzielni produkcyjnych oraz przebiegu remontów w warsztatach TOR.

5) Zobowiązać prezydów rad narodowych do zmobilizowania — w porozumieniu ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej, organizacjami społecznymi i politycznymi — na terenie każdej gromady maksimum sił pociągowych oraz sprzętu w celu najszybszego i najsprawniejszego przeprowadzenia akcji żniwnej i omłotowej.

6) Zobowiązać prezydów rad narodowych do dopilnowania zakończenia w terminie do dnia 20 sierpnia b. r. omłotów i oczyszczenia siewnego materiału ozimego z bloków nasiennych.

7) Zobowiązać Ministra Przemysłu Lekkiego do dostarczenia w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 czerw-

ca b. r. ustalonej ilości płótna transportowego oraz sznurka snopowiązałkowego dla PGR, POM, SOM oraz CRS (dla indywidualnych gospodarstw), według odrębnego zestawienia.

8) Zobowiązać Ministrów: Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Ciężkiego oraz Leśnictwa do dostarczenia w ustalonych terminach i ustalonych ilościach sprzętu żniwnego, omłotowego i transportowego oraz części zapasowych i materiałów niezbędnych do remontu dla TOR, PGR, POM, SOM, według odrębnych zestawień.

9) Zobowiązać Ministra Handlu Wewnętrznego do zabezpieczenia w terminie do dnia 15 czerwca b. r. zaopatrzenia spółdzielni gminnych w narzędzia i materiały (np. kosy, sferpy, sznurek snopowiązałkowy, smary do wozów itd.) niezbędne dla przeprowadzenia żniw.

10) Zobowiązać Ministra Handlu Wewnętrznego do przygotowania elewatorów, magazynów, punktów skupu i zsypu oraz czyszczących ziarno, worków, wag zwykłych i holenderskich i innych przyrządów do określenia standardów ziarna, jak również do przeprowadzenia dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania zbiorów.

II. Spółdzielcze ośrodki maszynowe.

Zobowiązać Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Handlu Wewnętrznego do wydania niezbędnych poleceń i dopilnowania, aby Spółdzielcze Ośrodki Maszynowe przygotowały się należycie do akcji żniwno-omłotowej.

W tym celu:

1) Spółdzielcze Ośrodki Maszynowe w terminie do dnia 25 czerwca b. r. zakończą przygotowania sprzętu żniwno-omłotowego;

2) w terminie do dnia 25 czerwca b. r. zaopatrzą się w materiały pędne, smary, części wymienne, płótno i sznurek, oraz inne materiały w ilościach zapewniających szybkie i nieprzerwane przeprowadzenie akcji żniwno-omłotowej;

3) zawrą umowy z indywidualnymi rolnikami oraz spółdzielniami produkcyjnymi i opracują w terminie do dnia 25 czerwca b. r. szczegółowe plany pracy w akcji żniwnej i omłotowej ze specjalnym uwzględnieniem akcji podorywek i zasiewu poplonów;

4) wprowadzą do akcji żniwnej 10.000 żniwiarek oraz 14.000 snopowiązałek i — przy zastosowaniu norm dziennych 2,5 ha na żniwiarkę oraz 3,5 ha na snopowiązałkę — obsłużą powierzchnię 883.000 ha, licząc średnio okres pracy 1 maszyny na 12 dni;

5) wprowadzą do akcji omłotowej 14.000 młocarni i — wykonując normę średnią 4 tony dziennie na młocarnię — wymiłą do momentu rozpoczęcia jesiennej akcji siewnej 840.000 ton, licząc przeciętnie 15 dni pracy na młocarnię;

6) zorganizują obsługę ciągników, maszyn i sprzętu w polu, zapewniającą sprawny nieprzerwany tok pracy;

7) komitety członkowskie powinny przeprowadzić kontrolę przygotowania SOM do akcji żniwno-omłotowej, a w szczególności przestrzegania przy zawieraniu umów pierwszeństwa dla spółdzielni produkcyjnych oraz małych i średniorolnych chłopów. W toku żniw komitety członkowskie powinny kontrolować wywiązywanie się S. O. M. z podjętych w umowach zobowiązań.

III. Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do dopilnowania przygotowań i przeprowadzenia akcji żniwno-omłotowej przez Państwowe Gospodarstwa Rolne. W związku z tym PGR:

1) w terminie do dnia 15 czerwca b. r. opracują szczegółowe plany akcji żniwnej i omłotowej dla każdego zespołu i majątku, a następnie zaznajomią z planami wszystkich robotników i pracowników PGR na specjalnie w tym celu zwołanych naradach produkcyjnych;

2) zakończą w terminie do dnia 25 czerwca b. r. przygotowanie traktorów, maszyn i sprzętu żniwno-omłotowego oraz w tymże terminie zaopatrzą się w paliwo, smary, części zamienne, płótno, sznurek snopowiązałkowy i inne materiały w ilościach zapewniających planowy i sprawny przebieg akcji żniwno-omłotowej;

3) poczynią niezbędne przygotowania i zwerbują w terminie do dnia 30 czerwca b. r. 33.000 robotników rolnych sezonowych;

4) przeprowadzą zbiory zbóż i motylkowych na powierzchni 855.000 ha;

5) wprowadzą do akcji żniwnej 4.550 ciągników, 57 kombajnów, 4.400 snopowiązałek ciągnikowych, 4.600 snopowiązałek konnych oraz 5.600 żniwiarek z tym, że w ramach powyższej ilości — w zespołach o przeważających ilościach maszyn starych — zostanie stworzona rezerwa

dla zachowania ciągłości pracy. Przeciętne normy dzienne wyniosą: dla kombajnów — 11 ha, dla snopowiązałek ciągnikowych — 7 ha, dla snopowiązałki konnej i żniwiarki — 4 ha, z tym, że na maszyny faktycznie pracujące w okresie żniw powinno przypaść przeciętnie: 110 ha na kombajn, 84 ha na snopowiązałki ciągnikowe, 48 ha na snopowiązałkę konną i 48 ha na żniwiarkę.

Ogólna powierzchnia zbiorów zebranych w ten sposób powinna wynieść co najmniej 700.000 ha. Na pozostałej powierzchni około 150.000 ha zastosują PGR kośbę ręczną. Zadanie to zostanie wykonane przy maksymalnym wprowadzeniu w życie norm pracy i ich dokładnym i rzetelnym obliczaniu i zapisywaniu;

6) zapewnią pełną obsadę traktorzystów, kombajnerów oraz obsługę snopowiązałek i żniwiarek;

7) wprowadzą do akcji żniwnej możliwie najwięcej własnych żywych sił pociągowych;

8) w terminie do dnia 15 czerwca b. r. ustalą podział na brygady traktorowe, przydział traktorzystów do tych brygad i przydział pracy dla tych brygad;

9) ustalą podział brygad polowych i przydzielą je do odpowiednich prac żniwnych w terminie do dnia 30 czerwca b. r.;

10) zorganizują obsługę mechanicznego sprzętu, która zapewniłaby jego sprawne działanie bez przestojów;

11) przeprowadzą prace żniwne dla poszczególnych okręgów w najodpowiedniejszym, najkrótszym czasie i bez strat z tym, że każdy okręg PGR ustali na swoim terenie odpowiedni terminarz prac i wykona kośbę najwyżej w ciągu 14 dni;

12) przeprowadzą zgodnie z planem podorywki i zasiew poplonów w ciągu 5 dni od chwili zakończenia kośby każdego pola;

13) wprowadzą w terminie do dnia 20 sierpnia b. r. do akcji omłotowej 2.500 młocarni z tym, że średnia norma dzienna na młocarnię na jedną zmianę wyniesie 8 ton; w miarę możliwości wprowadzą PGR młockę na dwie zmiany;

14) zakończą w terminie do dnia 30 czerwca b. r. omioty całej rezerwy z roku ubiegłego zbóż kwalifikowanych, a w terminie do dnia 20 sierpnia b. r. zakończą omioty wszystkich zbiorów ozimych, nasion siewnych — przede wszystkim kwalifikowanych, potrzebnych dla gospodarki chłopskiej i własnej, — przeprowadzając jednocześnie dokładne oczyszczenie ziarna i ocenę jakości materiału siewnego;

15) przygotują z wczasu niezbędne pomieszczenia (stodoły, szopy) dla przechowywania zbiorów na wypadek deszczów oraz dopilnują odpowiedniego stertowania zboża;

16) na wypadek wylegania zbóż zabezpieczą się z wczasu w dodatkowe urządzenia, niezbędne dla zbiorów wyległego zboża;

17) w terminie do dnia 5 lipca b. r. zakończą akcję przygotowania i dezynfekcji magazynów ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania wołka zbożowego;

18) na cały okres kampanii żniwno-omłotowej zorganizują wzmocnioną ochronę stert, stodoł, magazynów i składów paliwa, zabezpieczając jednocześnie w niezbędne urządzenia przeciwpożarowe;

19) uruchomią aparat kontroli i inspekcji Centralnego Zarządu i Zarządów Okręgowych dla przeprowadzenia kontroli przygotowań każdego zespołu do sprawnego przeprowadzenia akcji żniwno-omłotowej;

20) zorganizują szybką, sprawną i dokładną sprawozdawczość z przebiegu akcji żniwnej, a szczególnie omłotowej z dokładnym podaniem ilości wymiłconego ziarna.

IV. Spółdzielnie Produkcyjne.

Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz prezydium rad narodowych do czuwania nad przebiegiem przygotowań i wykonania akcji żniwno-omłotowej w spółdzielniach produkcyjnych. W związku z tym należy zlecić spółdzielniom produkcyjnym:

1) sporządzenie w terminie do dnia 15 czerwca b. r. przy pomocy aparatu rolnego prezydiów rad narodowych oraz agronomów POM planu akcji żniwnej i omłotowej z uwzględnieniem maksymalnego wykorzystania własnej robocizny, własnych sił pociągowych i własnego sprzętu żniwno-omłotowego;

2) zorganizowanie, celem usprawnienia pracy w akcji żniwno-omłotowej, wszystkich zdolnych do pracy znajdujących się w spółdzielni produkcyjnej w grupy brygady i wyznaczenie grupowych (brygadierów);

3) ustalenie norm pracy przy pracach żniwnych i omłotowych oraz przeliczenie norm na dniówki obrachunkowe;

4) uwzględnienie w planach akcji żniwno-omłotowej zastosowania na szeroką skalę podorywek i siewu poplo-

nów najpóźniej w ciągu tygodnia od zakończenia košby;

5) przygotowanie i przeprowadzenie remontu wszystkich pomieszczeń (szop, stodoł, magazynów, składów) niezbędnych dla przechowania zbiorów;

6) zorganizowanie wzmocnionej ochrony przeciwpożarowej;

7) zgodnie ze statutem i umową między POM a spółdzielnią produkcyjną ziarno z omłotów winno być przeznaczone w pierwszym rzędzie na zasypanie ziarna siewnego, następnie na wypłatę zaliczek członkom spółdzielni produkcyjnej, a wreszcie na opłatę zobowiązań wobec POM oraz na opłatę podatku gruntowego.

V. Państwowe Ośrodki Maszynowe.

Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do dopilnowania przygotowań do akcji żniwno-omłotowej Państwowych Ośrodków Maszynowych. W związku z tym P. O. M.:

1) zawrą umowy i ustalą swoje plany pracy w akcji żniwniej i omłotowej do dnia 25 czerwca b. r. Plan pracy winien być omówiony na naradzie produkcyjnej pracowników POM-u;

2) zakończą w terminie do dnia 25 czerwca b. r. przygotowanie sprzętu żniwno-omłotowego oraz zaopatrzą się w paliwo, smary, części zamienne, sznurek i płótno snopowiązałkowe oraz inne niezbędne materiały w ilości zapewniającej nieprzerwany tok pracy;

3) wprowadzą do akcji żniwniej 2.200 sztuk traktorów, 320 żniwiarek i 360 snopowiązałek oraz do akcji omłotowej 137 kompletów młocarnianych z tym, że żniwiarki i snopowiązałki będą pracowały co najmniej przez 12 dni wykonując przepisane normy. W związku z tym należy do dnia 25 czerwca b. r. zakończyć rozmieszczenie traktorów i maszyn w poszczególnych POM-ach odpowiednio do rozmiaru prac, jakie przewidują umowy zawarte przez każdy POM ze spółdzielniami produkcyjnymi, PGR i grupami indywidualnych chłopów. Wszystkie traktory i maszyny znajdujące się w POM-ach winny być jak najracjonalniej wykorzystane;

4) przeprowadzą ścisłą kontrolę wykonania norm pracy oraz norm zużycia paliwa;

5) zorganizują brygady polowe i ułożą plan pracy w taki sposób, aby zmniejszyć do minimum nieprodukcyjne przejazdy;

6) zorganizują techniczną obsługę brygad polowych w sposób, który zapewni najszybsze i nieprzerwane wykonanie planów akcji żniwniej i omłotowej;

7) zorganizują kontrolę przygotowania każdego POM-u do akcji żniwno - omłotowej.

VI. Techniczna Obsługa Rolnictwa.

Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do dopilnowania wykonania remontu traktorów i maszyn do akcji żniwno - omłotowej przez Techniczną Obsługę Rolnictwa. W związku z tym T.O.R.:

1) wykona w terminie do dnia 25 czerwca b. r. plan remontu ciągników oraz maszyn żniwnych w ilościach: 3129 ciągników, 883 snopowiązałek i żniwiarek;

2) wykona w terminie do dnia 20 lipca b. r. plan remontu 564 młocarni, 325 lokomobil i 119 silników;

3) zaostry kontrolę jakości wykonywanych remontów, a użytkownicy winni skrupulatnie przestrzegać warunków odbioru;

4) zapewni obsługę terenu w czasie trwania akcji żniwniej przez rozstawienie ruchomych warsztatów naprawczych na podstawie umów zawartych z właścicielami sprzętów;

5) zapewni zaopatrzenie użytkowników w niezbędne części zapasowe i inne materiały;

6) w terminie do dnia 30 czerwca b. r. przekaze do dyspozycji PGR 128 mechaników lokomobilowych, 350 brygadzystów, 636 kierowców traktorowych, zaś do dyspozycji POM — 54 starszych mechaników i kierowców warsztatów, 41 brygadzystów i 579 kierowców traktorowych.

VII. Postanowienia końcowe.

1) Zobowiązać Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do przeprowadzenia szerokiej akcji propagandowej przy pomocy radia, prasy i filmu.

2) Zobowiązać Ministra Pracy i Opieki Społecznej i prezydium rad narodowych do zapewnienia, aby w terminie do dnia 30 czerwca b. r. zakończony został werbunek 33.000 robotników sezonowych dla PGR.

3) Zobowiązać Organizację „Służba Polsce” do wzięcia czynnego udziału w akcji żniwniej w 1950 r. w ramach ustalonych wspólnie z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

4) Zobowiązać Ministra Oświaty, aby ustalił w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, w jakim zakresie starsza młodzież szkolna, przebywająca na obozach i koloniach letnich, weźmie udział w tegorocznej akcji żniwniej i zorganizował udział młodzieży w żniwach.

5) Zobowiązać resorty przemysłowe, aby w porozumieniu z organizacjami społecznymi i politycznymi poleciły delegować w razie potrzeby robotników do pomocy w akcji żniwniej.

6) Upoważnić Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do premiowania i nagradzania w myśl ustalonych zasad za terminowe i jakościowo dobre wykonanie zadań wynikających z powyższej uchwały.

7) Zobowiązać właściwych ministrów do wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych oraz do kierowania do prokuratora spraw w stosunku do osób lub instytucji przejawiających nieudolność lub złą wolę w wykonaniu tej uchwały.

8) Za wykonanie tej uchwały odpowiedzialni są: Minister Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Prezydium Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych Rad Narodowych, a także Ministrowie: Leśnictwa, Handlu Wewnętrznego, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Pracy i Opieki Społecznej oraz Oświaty w zakresie udziału ich resortów w akcji żniwniej. Do czasu dokonania wyboru prezydium gminnych względnie powiatowych rad narodowych obowiązki tych prezydium, przewidziane w niniejszej uchwale, ciążą na zarządach gminnych względnie na starostach.

PREZES RADY MINISTRÓW

Józef Cyrankiewicz